

**GENDER
STUDIES**

**Úřad roku „Půl na půl“
- respekt k rovným příležitostem.**

TISKOVÁ ZPRÁVA

V roce 2011 proběhl již pátý ročník soutěže Úřad roku „Půl na půl“, jeho hlavním tématem byly **Rovné příležitosti a sladování rodinného a pracovního života v praxi**. Soutěž organizuje Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s Gender Studies. Ve čtvrtek 9. června byly na konferenci o rovných příležitostech ve veřejné správě na Ministerstvu vnitra vyhlášeny tyto výsledky:

Vítězné úřady v roce 2011:

V kategorii krajských úřadů:

1. Krajský úřad kraje Vysočina
2. Magistrát hl. m. Prahy
3. Krajský úřad Karlovarského kraje

V kategorii obcí III typu:

1. Úřad městské části Praha 18
2. Magistrát města Mostu
3. Magistrát města Jihlavy

V kategorii obcí II. typu:

1. Městský úřad Studénka
2. Městský úřad Jílové u Prahy
3. Městský úřad Kdyně

V kategorii obcí I. typu:

1. Obec Staňkovice
2. Obec Proseč pod Ještědem
3. Obec Krajková

Cílem soutěže je monitoring situace v zavádění principů rovnosti žen a mužů na úřadech veřejné správy v České republice, zvýšení citlivosti úřadů k této problematice a podpora zavedení principů gender mainstreamingu a opatření zaměřených na vyrovnání šancí žen a mužů do práce a praxe úřadů. První ročník proběhl v roce 2007.

Kritéria pro výběr úřadu:

- ▶ Počet žen ve vedoucích funkcích ve vztahu k celkovému počtu žen v úřadu
- ▶ Existence antidiskriminačních opatření uvnitř úřadu
- ▶ Zohlednění aspektů rovnosti žen a mužů a gender mainstreamingu v oficiálních dokumentech úřadu vnitřních (pracovní řád, vnitřní platový předpis, etický kodex) i zaměřených na veřejnost (strategie rozvoje, vize, plány rozvoje)

- ▶ Opatření úřadu zaměřená na sladování rodinného a pracovního života a cílená na zaměstnance/ zaměstnankyně úřadu
- ▶ Vzdělávací akce v oblasti rovných příležitostí žen a mužů
- ▶ Podpora sladování rodinného a pracovního života pro občany a občanky: zařízení péče o děti, služby péče o seniory, bezbariérový pohyb po obci a v úřadě
- ▶ Podpora volnočasových aktivit dětí
- ▶ Podpora pečovatelské služby, tísňové péče a denních stacionářů pro osoby se sníženou soběstačností

NEJLEPŠÍ ÚŘADY V KATEGORII KRAJSKÉ ÚŘADY:

Krajský úřad Vysočina

Krajský úřad Vysočina sbírá pravidelně genderové statistiky, které jsou dále zpracovávány a využívány – zvláštní pozornost je věnována postavení žen v řídicích pozicích. Úřad provozuje webovou stránku www.analytika.kr-vysocina.cz, na které jsou zveřejňovány výsledky sběru dat, analýz a výběrových šetření v kraji Vysočina.

Zaměstnanci a zaměstnankyně úřadu mohou využívat pružnou pracovní dobu, částečné úvazky nebo si vzít neplacené volno nad rámec dovolené. Matky a otcové na rodičovské dovolené mají možnost pracovat na částečný úvazek nebo na dohodu o provedení práce. Rovněž si mohou vypracovat individuální plán profesního rozvoje před svým návratem, který je úřadem respektován.

Magistrát hlavního města Prahy

V roce 2005 bylo vydáno nařízení k zajištění rovného zacházení a zamezení diskriminace zaměstnanců magistrátu. Nařízení deklaruje právo všech zaměstnanců a zaměstnankyň a zamezování diskriminace. Nařízení také definuje pozici důvěrných poradců a poradkyň při zajišťování práva na rovné zacházení a zamezení diskriminace a postupy při řešení stížností a sankce. Informace o rovných příležitostech a diskriminaci je možné najít také na intranetu.

Magistrát udržuje kontakt se zaměstnankyněmi a zaměstnanci na mateřské a rodičovské dovolené. Jsou jim poskytovány konzultace a poradenství. Při pohovorech před odchodem na mateřskou a rodičovskou dovolenou jsou předávány informace nejen o právech a nárocích, ale jsou poskytovány také doporučení a postupy, které by měly usnadnit kontakt s magistrátem jako zaměstnavatelem po dobu mateřské, resp. rodičovské dovolené a při návratu do zaměstnání.

Pro návštěvníky a návštěvnice magistrátu sídlícího ve Škodově paláci je zřízen dětský koutek pro děti od 3 do 10 let. Rodiče si mohou vyřizovat úřední záležitosti a mezitím se dětem věnují zkušenými pedagogovými. Na toaletách jsou také namontovány přebalovací pulty.

Krajský úřad Karlovarského kraje

[Krajský úřad Karlovarského kraje](#) nabízí svým zaměstnancům a zaměstnankyním pružnou pracovní dobu a možnost zkráceného úvazku pro rodiče s malými dětmi. Zaměstnanci a zaměstnankyně mají možnost vybírat si nad rámec dovolené či nemocenské tři dny zdravotního volna pro sebe či péči o osobu blízkou. Personální oddělení úřadu vede statistiky v souvislosti s různými ukazateli: počet žen a mužů, počet žen a mužů ve vedoucích pozicích, věková struktura zaměstnanců a

zaměstnankyň apod. Sleduje se také fluktuace zaměstnankyň a zaměstnanců v závislosti např. na věk, pohlaví a vzdělání. V areálu krajského úřadu je k dispozici dětský koutek a dětské hřiště, kde jsou pořádány různé akce pro děti. Kraj nabízí počítačové kurzy pro rodiče dlouhodobě pečující a postižené děti a podporuje sociální centra (denní a týdenní stacionáře, kontaktní centra, azylový dům, nízkoprahová zařízení, seniorské domovy a kluby apod.).

NEJLEPŠÍ ÚŘADY V KATEGORII OBCE TYPU III:

Úřad městské části Praha 18

Na úřadu městské části Praha 18 byla vydána směrnice o prioritách a postupech ÚMČ Praha 18 při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže a příkaz k zajištění rovného zacházení a zamezení diskriminace zaměstnanců a zaměstnankyň. Aspekty rovnosti žen a mužů a gender mainstreamingu jsou zohledněny např. ve vnitřním platovém předpise, kodexu etiky zaměstnanců, pracovním řádu atd. Úřad zřídil možnost vzdáleného přístupu na vnitřní síť ÚMČ, aby zaměstnankyně a zaměstnanci mohli v případě nutnosti pracovat z domova. Na základě anonymních dotazníků úřad sleduje, zda na pracovišti nedochází k diskriminaci.

Na základě analýzy městská část zjistila, že nedisponuje dostatkem zařízení péče o děti, proto začala rozšiřovat nabídku mateřských škol. MČ také podporuje volnočasové aktivity pro rodiny. Na webových stránkách úřadu je možné najít otázky a odpovědi týkající se problematiky diskriminace. Naprosto ojedinělé v praxi úřadu je, že v rozpočtu na rok 2010 se úřad zabývá i genderovým rozpočtováním. Úřad také vydal doporučení k využívání genderově citlivého jazyka v dokumentech úřadu.

NEJLEPŠÍ ÚŘADY V KATEGORII OBCE TYPU II:

Městský úřad ve Studénce

Úřad se věnuje sladování rodinného a pracovního života. Zaměstnancům a zaměstnankyním je umožněno využití pružné pracovní doby, poskytují se výjimky ze základní pracovní doby a rodiče mohou využít neplaceného volna z důvodu péče o děti apod. Rodiče na rodičovské dovolené mají možnost spolupracovat formou dohody o provedení práce. Aspekty rovnosti žen a mužů jsou navíc zohledněny v etickém kodexu a pracovním řádu, v Programu rozvoje města a v rámci komunitního plánování, což nebývá u měst a obcí v ČR právě pravidlem.

Na úřadě je zřízeno pracovní místo, které má agendu rovných příležitostí ve své náplni. Úřad podporuje volnočasové aktivity dětí, pečovatelskou službu, tísňovou péči a denní stacionáře pro osoby se sníženou soběstačností; sleduje, zda kapacita sociálních služeb odpovídá potřebám.

NEJLEPŠÍ ÚŘADY V KATEGORII OBCE TYPU I:

Obec Staňkovice

Staňkovice jako první obec v ČR v loňském roce podepsala evropskou Chartu za rovnost žen a mužů ve městech a obcích a ukázala tak, že rovné příležitosti jsou důležitou součástí života občanů a občanek i v těch nejmenších obcích. Za svoje úsilí získaly Staňkovice v roce 2009 speciální ocenění za propagaci rovných příležitostí.

Připojit se k chartě neznamena jen podpis, ale také závazek vytvořit akční plán a naplňovat ho. Prvním úspěchem je podle starostky obce Naděždy Černíkové jednání o dopravní obslužnosti a realizace návrhu dopravy v obci. Vedle toho úřad propaguje rovné příležitosti v regionu a také podporuje aktivity pro ženy a děti. Rovné příležitosti hrají důležitou roli i pro zaměstnance úřadu, i když jich není mnoho. Ti mají možnost využívat pružnou pracovní dobu.

Kontaktní osoby:

Eva Ferrarová, e-mail: ferrarova@mvcv.cz, fax: 974 833 573, tel.: 974 832 018

Linda Sokačová e-mail: linda.sokacova@genderstudies.cz, tel.: 777 910 933

.....

Gender Studies, o.p.s. je nevládní neziskovou organizací, která slouží především jako informační, konzultační a vzdělávací centrum v otázkách vztahů mužů a žen a jejich postavení ve společnosti. Cílem organizace je shromažďovat a dále zpracovávat a rozšiřovat informace související s tematikou genderu. Prostřednictvím projektů GS aktivně ovlivňuje změny týkající se rovných příležitostí v různých oblastech, jako jsou například trh práce, politická participace žen, informační technologie apod. GS také provozuje knihovnu obsahující množství publikací a materiálů k feminizmu, gender studies, právům žen a mužů atp.